N^er 44

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 11 *Kwietnia v. s.* 1828 *Roku.*

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— *Wilno.* —

Towarzystwo Wileńskie Dobroczynności, po ogłoszeniu w gazecie Kuryera Litewskiego w Nrach 132 i 151 roku 1826, oraz w Nrze 52 roku przeszłego 1827, o jałmużnie, zebraney przez Szanowne Damy w Gubernii Wileńskiey, na dochód ubogich, otrzymało poźniey następne ofiary, zebrane w Powiecie Telszewskim przez JWW. Gadonową, Marszałkową, z Laskowiczów Ważyńską i JW. JPannę Szukściankę, rub. sr. 67, oraz przez JW. z Gadonów Dymszynę Podkomorzynę w tymże Powiecie rub. sr. 9 kop. 50: w Powiecie Szawelskim. zebrane przez JW Lutkiewiczową Wice-Marszałkową rub. sr. 33 kop. 11 i przez osobę niewymieniającą swojego nazwiska, a przez WJP. Józefa Szemiotha wniesione rubli sr. 30; w powiecie Oszmiańskim zebrane przez W. JPanią Klotyldę Sielankową Sędzinę, rub. sr. 7 kop. 97. tudzież żyta beczkę jedną, osmin 3, garncy 15; grochu ośmin 3, garncy 2, wełny pud jeden i lnu pud jeden, funtów 25; w Powiecie Brasławskim zebrane przez JW. z Mirskich Piotrowiczową Sędzinę rub. sr. 34; przytém pierścionek złoty z emalią błękitną i perełkami; sprzążek damskich dwie, i nici bieli motków trzy.

Towarzystwo Wileńskie Dobroczynności, składając tym Szanownym Damom w imieniu ubogich naypowinnieysze podziękowanie, śmie razem prosić i dalszych Szanownych Dam, które przyjęły na siebie zbieranie jałmużny, ażeby o skutku starań swoich raczyły Towarzystwo zawiadomić.

Akt oddzielny względem opieki nad handlem i bezpieczeństwem zobopólnych poddanych.

Bożą wspomagającą łaską MY NIKOŁAY PIERWSZY CESARZ i SAMOWŁADCA WSZECH ROSSYI: Moskiewski, Kijowski, Włodzimierski, Nowgorodzki, Król Kazański, Król Astrachański, Król Polski, Król Sibirski, Król Chersonezu Tauryckiego, Pan Pskowski, i Wielki Xiążę Smoleński, Litewski, Wołyński, Podolski i Finlandzki, Xiążę Estoński, Inflantski, Kurlandzki i Semigalski, Żmudzki, Białostocki, Korelski, Twerski, Jugorski, Permski, Wiatski, Bulgarski, i innych, Pan i Wielki Xiążę Nowogrodu ziemi Nizowskiey, Czernihowski, Rjazański, Połocki, Rostowski, Jarosławski, Białozierski, Udorski, Obdorski, Kondyyski, Witebski, Mścisławski i całey północney strony Rozkazodawca i Pan Iwerskiey, Kartalińskiey, Gruzińskiey i Kabardyńskiey ziemi, Czerkaskich i Górnych Xiążąt i innych Dziedziczny Pan i Władzca, Następca Norwegski, Xiążę Szleświcko-Holsztyński, Sztormareński, Ditmarseński i Oldenburski, i tam daley, i tam daley, i tam daley. Objawiamy ninieyszém, komu o tém wiedzieć należy, iż teraźnieyszego tysiąc ośmset dwudziestego ósmego roku lutego dziesiątego dnia, w Perskiey wiosce Turkmenczaju, między NASZĄ CESARSKĄ MOŚCIĄ, a Jego Panującą SZACHOWSKĄ Mością, który Wschodniey granicy Wysokiego Tronu mieysce przenaywyższe przesławne stopnie wielką samowładną moc dawną Wielkich Monarchów Perskich Królów przejął, Mahometańskich Monarchów w czci przewyższającym i wielu Mahometańskich narodów Rozkazodawcą, Perskiey ziemi Naczelnikiem i dobrym NASZYM sąsiadem, Wielkim Monarchą Fet-Ali-Szachem, przez umocowanych z obu stron, a mianowicie: z NASZEY strony przez Jaśnie Wielmożnego Hrabię Jana Paskiewicza Erywańskiego, NASZEGO Jenerał-Adjutanta i Jenerała piechoty, Dowodzącego Oddzielnym Korpusem Kaukazkim, Główno-zarządzającego sprawami cywilnemi w Gruzyi, Gubernii Astrachańskiey i Obwodzie Kaukazkim, mającego Naczelnictwo nad Flotyllą Kaspiyską i Kawalera, i Jaśnie Wielmożnego Alexandra Obrjezkowa, NASZEGO Rzeczywistego Radcę Stanu, Kamerhera i Kawalera; ze strony zaś JEGO SZACHOWSKIEY Mości, przez JEGO WYSOKOŚĆ Xiążęcia Abbasa-Mirzę, na mocy danych im pełnomocnictw, postanowiony i zawarty Akt, zamykający się w dziewięciu artykułach, które słowo w słowo brzmią tak:

W imie Boga Wszechmogącego.

ARTYKUŁ I.

Wysokie strony umawiające się, pragnąc podać wzajemnie poddanym swoim wszystkie dogodności, wynikające z zobopolnego wolnego handlu, zgodziły się na to, conastępuje: Poddani Rossyyscy, opatrzeni w przepisane prawem pasporta, mogą prowadzić handel po całey przestrzeni Państwa Perskiego, i wolnie wyjeżdżać ztamtąd do innych Państw sąsiedzkich z Persyą. Na wywzajemnienie czego, dozwala się Perskim poddanym przywozić swoje towary do Rossyi, tak morzem Kaspiyskiém, jako i granicą lądową pomiędzy tém Państwem a Persyą, zamieniać je, lub kupować towary na wywóz, używając praw i przywilejów narówni z poddanymi Mocarstw, w naywiększey zostających przyjaźni. W razie śmierci któregokolwiek z poddanych Rossyyskich w Persyi, majątki ich ruchome i nieruchome, jako należące do poddanych Mocarstwa przyjaznego, będą oddane w całości krewnym ich lub towarzyszom, którzy mają prawo rozrządzać niemi, jak się im podoba. A jeśli się nie okażą sukcessorowie lub towarzysze, tedy Missya lub Konsulowie Rossyyscy wchodzą w rozrządzenie temi majątkami, bez naymnieyszey przeszkody ze strony Władz mieyscowych.

ARTYKUŁ II.

Zawierane przez zobopolnych poddanych w handlowych ich sprawach kontrakta, wexle, poręki i inne akta na piśmie, powinny bydź zapisane u Konsula Rossyyskiego i Hakima (Sędziego Cywilnego), a gdzie nie ma Konsula, tedy u samego Hakima, ażeby w razie sporu między obu stronami, można było uczynić należyte poszukiwania, dla sprawiedliwego rozstrzygnienia. Jeżeli jedna ze dwóch stron, nie będąc opatrzoną w dokumenta na pismie i zaświadczone, jak wyżey powiedziano, a które mają bydź obowiązującemi w każdém mieyscu sądowém, zacznie poszukiwać na drugiey, a nie złoży innych dowodów, prócz świadków, takie poszukiwanie dopuszczoném bydź nie powinno; chyba, że sam zapozwany prawném je uzna. Akta, zawierane na osnowie powyższych prawideł, powinni zobopólni poddani święcie zachowywać, i jeżeli przez uchylenie się od zadosyćuczynienia, przyczyniona będzie komukolwiek strata, te-

dy winowayca obowiązany będzie wynagrodzić ją stosownie. W razie bankructwa kupca Rossyyskiego w Persyi, wierzyciele będą zaspokojeni z pozostałego majątku i pożytków; atoli Rossyyski Minister, sprawujący interessa, lub Konsul, nie zaniecha, na zapotrzebowanie, dołożyć starania, ażeby się przekonać, czy nie pozostał w Rossyi dłużnikowi podupadłemu swobodny majątek, z którego-by można było zaspokoić wierzycieli. Postanowienia tego artykułu będą nawzajem dopełniane względem poddanych Perskich, handlujących w Rossyi pod opieką praw.

Artykuł III.

Dla dostarczenia handlowi zobopolnych poddanych dogodności, będących przedmiotem dawnieyszych traktatów, postanowiono: od towarów, przywożonych do Persyi, lub wywożonych z tego Państwa przez poddanych Rossyyskich, równie od produktów Perskich, przywożonych do Rossyi morzem Kaspiyskiém, lub granicą lądową, jak i od towarów Rossyyskich, temiż drogami wywożonych z Cesarstwa przez poddanych Perskich, pobierać poszlinę, jak dawniey, po pięć od sta, raz na zawsze, przy wprowadzaniu lub wyprowadzaniu tych towarów, nie pobierając już od nich, potém żadney opłaty na Tamożni. Jeżeli Rossya uzna za potrzebną uczynić względem Tamożni jakiekolwiek nowe rozporządzenia i ustanowi Taryfy; tedy obowiązuje się, poszlinę po pięć od sta, wyżey ustanowioną, zachować bez żadnego powiększenia.

Artykuł IV.

Jeżeliby Rossya lub Persya znaydowała się w woynie z jakiemkolwiek Mocarstwem postronném, tedy do podległych temu Mocarstwu obwodów nie wzbrania się zobopolnym poddanym stron umawiających się, przewozić swoje towary, przez kraje, wzajemnie do nich należące.

Artykuł V.

Ponieważ w Persyi, dla zachowujących się w niey zwyczajów, z trudnością cudzoziemiec może naymować dóm, mieysca lub składy dogodne na złożenie towarów, dozwala się przeto poddanym Rossyyskim w Persyi, nie tylko naymować, ale i na własność nabywać tak domy na swe pomieszkanie, jako też mieysca i składy dla chowania swych towarów. Urzędnicy Rządu Perskiego nie powinni gwałtem wchodzić do tych domów, mieysc lub składów; ale mogą w razie konieczności, prosić o zgodzenie się na to Ministra Rossyyskiego, sprawującego interessa, lub Konsula, którzy wyszlą Urzędnika lub Dragomana, dla znaydowania się przy obeyrzeniu domu lub towarów.

Artykuł VI.

Podobnież Minister lub sprawujący interessa Jego Cesarskiey Mości, Urzędnicy Missyi Rossyyskiey, Konsulowie i Dragomani, nie mając sposobności nabycia kupnem w Persyi, potrzebnych przedmiotów do ich odzienia, jako też wielu rzeczy nieodbicie potrzebnych do wygod życia, mają prawo wszystkie takie rzeczy, do swego jedynie użycia, otrzymywać na swóy rachunek, bez opłaty poszlin lub innych opłat. Tegoż przywileju nawzajem używają Ajenci publiczni Nayjaśnieyszego Szacha, przebywający w Cesarstwie Rossyyskiém. Poddani Perscy, należący do orszaku Ministra, sprawującego interessa lub Konsulów, nieodbicie im potrzebni do usługi, będą używali, w czasie znaydowania się przy nich, opieki ich, na równi z poddanymi Rossyyskimi. Lecz jeżeli którykolwiek z tych poddanych Perskich, dopuści się występku i będzie podlegał karze, prawami postanowioney, w takim razie Ministeryum Perskie lub Hakim, a w jego niebytności Zwierzchność mieyscowa, do którey to należeć będzie, bezpośrednio odnosi się do Ministra Rossyyskiego, sprawującego interessa, lub Konsula, u którego obwiniony znayduje się na usługach, z żądaniem wydania go Sądowi. A jeżeli to żądanie, zasadzone będzie na dowodach, przekonywających o wykroczeniu obwinionego, tedy Minister, sprawujący interessa, lub Konsul, bez żadnego sprzeciwiania się, zadosyć temu uczyni.

Artykuł VII.

Wszelkie processa i sprawy sporne między poddanymi Rossyyskimi, należą wyłącznie do rozpatrzenia i rozstrzygania Missyi lub Konsulów Jego Cesarskiey Mości, zgodnie z prawami i zwyczajami Cesarstwa Rossyyskiego. Do rozpatrzenia ich przychodzą równie wszelkie spory i processa między poddanymi Rossyyskimi, a poddanymi drugiego jakiegokolwiek Mocarstwa, w razie przystania na to przez obie strony. Jeśli zaś wynikną spory i procedera między Rossyyskimi a Perskimi poddanymi; tedy te spory i procedera idą do Hakima lub Rządcy, i powinny bydź rozpatrywane i rozstrzygane nie inaczey, jak w przytomności Dragomana Missyi lub Konsulatu. Processa te, raz porządkiem sądowym ukończone, nie mogą bydź powtórnie wznawiane. Wszakże, gdy okoliczności tego będą rodzaju, że wymagają powtórnego rozpatrzenia, wówczas do tego nie będzie przystępowano, bez uprzedzenia Ministra, sprawującego interessa, lub Konsula Rossyyskiego, i w takim razie sprawa nie może bydź rozważana i rozstrzygana nigdzie, prócz tylko w Defter-Chanecie, to jest: Naywyższey Kancellaryi Szacha w Taurysie lub Teheranie, również w przytomności Dragomana Missyi Rossyyskiey lub Konsulatu.

Artykuł VIII.

W razie zabóystwa lub innego kryminalnego występku między poddanymi Rossyyskimi, rozpatrzenie i rozstrzygnienie sprawy należy wyłącznie do Ministra Rossyyskiego, sprawującego interessa lub Konsula, na mocy powierzoney im władzy sądowey w sprawach ich spółziomków. Jeżeli poddany Rossyyski będzie wmięszany z cudzoziemcami do sprawy kryminalney: nie może on żadnym sposobem bydź prześladowanym lub kłóconym, bez dowodów należenia jego do występku; ale w tym razie, równie jak w owym, kiedy poddany Rossyyski będzie obwiniany o bezpośredni występek, nie mogą sądownictwa mieyscowe przystępować do rozpatrzenia i sądzenia inaczey, jak w przytomności urzędnika, wyznaczonego przez Rossyyską Missyą lub Konsulat. Jeżeli zaś takiego nie będzie w tém mieyscu, gdzie popełniony występek; tedy Władze mieyscowe obowiązane są przesłać winowaycę tam, gdzie się znayduje konsul Rossyyski albo Ajent. Zeznania uniewiniające lub przekonywające obwinionego, mają bydź ze wszelką ścisłością zebrane przez Hakima i sędziego mieyscowego, stwierdzone ich podpisem i w tym kształcie przesłane tam, gdzie należy sądzić występek; zeznania te mają służyć w odbywaniu sprawy za fundamentalne dowody; chyba, że obwiniony przekona, iż są fałszywe. Gdy obwiniony zostanie należycie przekonanym i wyrok nastąpi, w ówczas przestępca ma bydź wydany Ministrowi, sprawującemu interessa lub Konsulowi Jego Cesarskiey Mości, i przezeń wysłany będzie do Rossyi, dla ukarania, postanowionego prawem.

Artykuł IX.

Wysokie strony umawiające się będą przestrzegały ścisłego wypełniania postanowień Aktu niniejszego. Rządcy ich obwodów, Kommendanci, i inne zobopolne Władze, nie pozwolą sobie przestąpić tych postanowień, pod obawą ciężkiey odpowiedzialności, a nawet oddalenia od obowiązków, w razie dwukrotnego, należycie dowiedzionego naruszenia.

Na ten koniec my niżey podpisani Pełnomocnicy Nayjaśnieyszego Cesarza Wszech Rossyy i Nayjaśnieyszego Szacha Perskiego, postanowiliśmy i zawarli, objęte niniejszym Aktem warunki, jako skutki X artykułu Traktatu głównego, tegoż dnia zawartego w Turkmenczaju, a które będą miały też moc i działanie, jak gdyby były słowo w słowo wciągnione do tego Traktatu.

Na skutek czego, oddzielny ten Akt, we dwóch exemplarzach przez nas został podpisany, stwierdzony herbowemi naszemi pieczęciami i zamieniony.

Zawarty we wsi Turkmenczaju, 10 lutego, roku od Narodzenia Chrystusa 1828.

Na autentyku podpisano:

Jan Paskiewicz.

A. Obrjezkow.

Dla tego Naszą Cesarską Mość po dostateczném rozpatrzeniu wyżey wypisanego Oddzielnego Aktu potwierdziliśmy go i zaratyfikowali, a jako przez to za dobre przyymujemy, potwierdzamy i ratyfikujemy w całem jego brzmieniu, obiecując Cesarskiem Naszem słowem za Nas i następców Naszych, że wszystko, co w tym oddzielnym Akcie postanowiono, będzie przestrzeganem i dopełnianem przez Nas nietykalnie. Na wiarę czego, tę Naszę ratyfikacyą podpisawszy własnoręcznie, rozkazaliśmy utwierdzić pieczęcią Naszą Państwa. Dan w Sankt-Petersburgu, roku od Narodzenia Chrystusa 1828 marca 20 dnia, Panowania Naszego roku trzeciego.

Na autentyku podpisano własną Jego Cesarskiey Mości ręką tak: Nikołay.

Francya.

Paryż dnia 1 kwietnia.

(z Gazety Warszawskiey.)

Dzisieyszy *Monitor* tuteyszy donosi urzędownie, iż Król Jmć dał pozwolenie na wyjazd Xięciu *de Rauzan*, którego smutne okoliczności powołały do Francyi, a natomiast zalecił Baronowi *Durand de Mareuil*, dotychczasowemu Posłowi przy rządzie Zjednoczonych Stanów północney Ameryki, udać się do *Lizbony*, i przez ciąg niebytności Xięcia *Rauzan*, piastować tam urząd Poselski. Nie zdaje się jednak, aby wspomniony Xiążę wrócił do Portugalii.

Jeden z tuteyszych Dzienników umieścił następujący list z *Marsylii* pod dniem 25 marca: „Lubo najęcie statków przewozowych do wyprawy zamorskiey, w skutku odebranego przez telegraf rozkazu, zostało wstrzymaném, wyprawa ta jednak nastąpi; zdaje się tylko, iż w *Tulonie* czekają jeszcze okrętów, które tym celem mają przybyć z *Brestu*. Mniemają oraz, iż rząd postanowił użyć takich tylko statków, które do niego należą."

Słychać, iż Ministeryum poda wkrótce Izbie projekt do prawa względem cenzury i urządzeń wyjątkowych.

Mniemają, iż Hrabia *Villele* wyjedzie w środku bieżącego miesiąca z tuteyszey stolicy, i uda się do *Tuluzy*.

— Dnia 2 —

Uczynioną w *Monitorze* tuteyszym wzmiankę, iż smutne okoliczności powołały Xięcia *de Rauzan* do Francyi, przypisywano mylnie politycznym stosunkom w Portugalii: gdyż wspomniony Xiążę jedynie tylko z powodu śmierci Xiężney *Duras*, matki swey żony, został zniewolony przedsięwziąć podróż z *Lizbony* do *Paryża*.

Dwie kompanie w *Tuluzie* otrzymały d. 27 z. m. rozkaz, aby się przysposobiły do pochodu.

Anglia.

Londyn dnia 30 marca

(z Gazety Warszawskiey).

Słychać, iż wkrótce podany będzie Parlamentowi bil, według którego wszyscy poddani Królewscy, wyznający wiarę Katolicką, mają bydź przypuszczeni do wszystkich urzędów i dostoyności, oprócz tylko pierwszego Ministra i Lorda Kanclerza.

— Dnia 31 —

Listy z *Lizbony* donoszą iż Infant *Don Miguel*, uyrzawszy pierwszy raz swą matkę w pałacu *Ajuda*, upadł przed nią na kolana ucałował jey rękę z naywiększém uszanowaniem, a wydobywając z zanadrzów wizerunek cudowney Matki Boskiey *da Rocha*, zalawszy się łzami, zawołał: *Patrz Matko, jak wiernie zachowałem relikwią, którąś mi dała podczas mojego odjazdu.*

Dnia 2 kwietnia.

Nadeszły tu wreszcie długo oczekiwane poczty ze *Stambułu* i *Lizbony*. Pierwsza potwierdza ogłoszoną już wiadomość, iż Porta okazuje się nieco uleglejszą. Druga zaś przywiozła listy prywatne, dochodzące do dnia 23 marca, i donoszące, iż kupcy angielscy, którzy już zabierali się do opuszczenia *Lizbony*, postanowili jeszcze niejaki czas zaczekać, nie zatrzymując się atoli, ani jeden dzień dłużey, jeśliby Pan *Lamb*, Poseł angielski, miał wyjechać.

W portach naszych czynią się znaczne uzbrajania. Admiralicya wydała rozkaz uzbrojenia jak nayśpiesznie różnych okrętów. Niewiadomo, dokąd te okręty są właściwie przeznaczone; zdaje się jednak, iż popłyną na morze Śródziemne. Kazała także admiralicya nająć kilka statków przewozowych dla piechoty i jazdy.

Włochy.

Rzym dnia 23 marca.

(z Gazety Warszawskiey).

Przed 8 dniami Oyciec ś. przybył wieczorem niespodzianie na examen tuteyszego instytutu głucho-niemych; rozmawiał z uczniami, i dyrektora *di Pietro* obdarzył kosztowną tabakierą, a obu nauczycieli, medalami złotym i srebrnym.

Od granic Włoskich d. 30 marca.

Pan *de Ribeaupierre* przybył d. 24 b. m. z rodziną swoją i orszakiem do *Wenecyi*.

Portugalia.

Lizbona d. 16 marca.

(z Gazety Warszawskiey.)

Po rozwiązaniu Izby Deputowanych, mówiono powszechnie, że Infant zniesie ustawę. Poseł Angielski wspólnie z Austryackim podał wtenczas notę z oświadczeniem, iż wyjedzie z *Lizbony*, jeśliby postanowienie takie miało bydź ogłoszone.

Słychać, iż Pan *Lamb* oświadczył Rządowi Hiszpańskiemu przez Posła Angielskiego w *Madrycie*, iż, jeżeli Hiszpania wypuści powstańców Portugalskich, znaydujących się na granicy, Anglia uważać będzie ten postępek, za wypowiedzenie woyny.

Potwierdza się wiadomość, iż woysko Angielskie, które jeszcze nie wsiadło na okręty, pozostanie do dalszego rozkazu w tuteyszey stolicy, zwłaszcza dla zasłony osób i własności swoich ziomków. Wyznaczono kommissyą, złożoną z 9 członków do utworzenia nowey Izby Deputowanych; lecz zdaje się, iż to nie nastąpi.

Pan *Lamb* został uwiadomiony o wszystkiém, co się stać miało, jako to, iż Infant *Don Miguel* ma wyjechać do *Villa Viciosa* i tam się ogłosić samowładnym Królem i t. d. Naczelny dowódca woyska Angielskiego użył zaraz środków, z których można było miarkować, iż wiedział o wszystkiem.

(z Gazety Lwowskiey).

Monitor z d. 23 marca donosi z Portugalii, co następuje: „Wiadomości, które wprost z Lizbony otrzymaliśmy, nie zgadzają się we wszystkich punktach z opowiadaniem w gazetach angielskich umieszczonem. Rozruchy, których stolica była widownią w pierwszych dniach po przybyciu Rejenta, niestety sprawdzają się; lecz nic nie dowodzi, aby Infant Don Miguel miał plan pobłażać gwałtom pospólstwa, sprzeciwiającym się Konstytucyi. Niektóre publiczne akta dozwalają wierzyć, że przeciwnie, Infant swoje położenie poymuje, obowiązków na siebie przyjętych i danych rękoymi nie zapomina, i zupełnie nie tai skutków, któreby chwilowa pomyślność zabiegow, w których starano się jego imie skompromittować, za sobą pociągnąć mogła. Poseł Angielski odesłał istotnie summy pochodzące z pożyczki, przez Anglią zaręczoney; zamieszanie, jakie podówczas w Lizbonie panowało, usprawiedliwia tę przezorność. Tymczasem dowiadujemy się, że w d. 14 marca odprawiono Radę, na którey Xiążę Rejent ponowił przyrzeczenie, iż rządzić będzie stosownie do pełnomocnictwa, przez konstytucyą onemuż udzielonego, i formy przez ten akt fundamentalny zaprowadzoney. Na tey radzie uchwalono rozwiązanie Izby Deputowanych. Ponieważ Poseł Angielski odebrał stanowcze instrukcye: przeto woysko Angielskie wyciągnęło; trzy półki popłynęły na morze śródziemne, a to: jeden do Gibraltaru, jeden do Malty, a jeden do Korfu. Pozostały jeszcze dwa liniowe okręty na Tagu, i 300 ludzi w zamku ś. Juliana na obronę kupców Angielskich, którzyby mogli mieć obawę o swoje osoby lub majątki."

(1)

Kuryer Angielski z d. 21 marca wyraża: Rząd nie ma żadnych nowszych depeszy z Lizbony, prócz tych, które przez statek parny, Jerzy IV, otrzymał; mówią atoli: iż nadszedł przez Francyą list z Lizbony, który, jeśli temu wierzyć można, zawiera nowsze i pomyślnieysze wiadomości. Osoby, do których list ten pisany, znane są nam, jako ludzie szanowni; jednakowoż nie możemy ręczyć za rzetelność doniesień w tymże zawartych: „P. Lamb swojém dzielném postępowaniem i swojemi mądremi radami tyle dokazał, że zniszczył zupełnie wpływ Królowey na Infanta: otworzył mu oczy i zniewolił, aby był rzetelną, nie mniemaną podporą konstytucyi. Rady Don Miguela, łącznie z naszym Posłem, którzy Królowey wystawili grożące niebezpieczeństwo, na jakieby sama siebie, swojego syna i państwo wystawiła, miały ją zniewolić, że się potajemnie z Lizbony oddaliła." Nie należy spuszczać z uwagi, że list ten musiał się dostać znad brzegów Tagu przez nadzwyczayną sposobność: gdyż statek parny Jerzy IV. tameczną zatokę dopiero w d. 12 marca opuścił, i że jego żegluga do Anglii sześć dni trwająca, za bardzo szybką jest uważana. Rząd lub kupcy mogliby także taką samę otrzymać wiadomość: ztąd życzymy sobie więcey, jak wierzymy, aby ta wiadomość mogła być prawdziwą.

Z Oporto odebrano w Anglii wiadomości do d. 6 marca, podług których i w tém mieście zaszły rozruchy, zmierzające do ogłoszenia Infanta Don Miguel nieograniczonym Królem.

Gazeta Francuzka z d. 26 marca wieczorem umieściła wyimki z gazet Londyńskich z d. 24 wspomnionego miesiąca, podług których rząd angielski odebrał depesze od Sir F. Lamb i Sir W. Clinton z Lizbony z d. 16 marca.

Potwierdza się, że Infant Rejent rozwiązał obiedwie Izby, (co powyżey namienił Monitor w d. 11 t. m., a to, jak wyraża w liście pisanym do Prezydenta Rady Xięcia Cadaval) na mocy pełnomocnictwa danego mu przez konstytucyą. Ten niespodziewany środek sprawił wielkie wrażenie.

Gazeta Lizbońska donosi pod d. 3 marca, że Infant Rejent mianował Radcami Stanu, Parów Marg. Borba i Biskupa Vizeu, jakoteż P. Freire; równie, że J. K. Wysokość rozkazał korwecie Uranii krążyć przy brzegach Portugalskich, na obronę handlu Portugalskiego, jakoteż korwecie Cybele przy wyspach Azorskich; takowa odpłynąć miała w d. 5 na mieysce swojego przeznaczenia.

Pod d. 5 doniosła wspomniona gazeta o przyjęciu rezygnacyi Hr. Villareal jako Ministra woyny, i o mianowaniu Hr. do Rio Pardo na jego mieysce; daley o mianowaniu Hr. Villareal Ministrem spraw zewnętrznych. Pod d. 7 umieściła taż gazeta przyszłą formę obwieszczeń rządowych. Ustawy ogłaszane będą w sposobie następującym: „Don Miguel, Infant Rejent Królestw Portugalii i Algarbii i krajów do nich należących w imieniu Króla.„

Gubernator wojenny Lizbony, Xiążę Estremadury, Jenerał Caula, który od wypadków w d. 1 marca, kiedy osobiście był napastowany, żądał po dwa razy uwolnienia, nakoniec takowe otrzymał, a na jego mieyscu został mianowany Jenerał Porucznik Vicehr de Veiros. I w innych prowincyach zaszły odmiany w osadzeniu Kommendantów woyskowych.

Wypadki z d. 1 marca były powodem do rozpraw w Izbach. P. Magalhaes wniósł, aby nietylko żądać od rządu wiadomości o środkach, jakich użył na ukaranie za te wypadki i do przeszkodzenia nowym tego rodzaju, lecz by oświadczyć, że jeśli potrzebuje dalszego w tym względzie prawnego upoważnienia, chętnie na takowe będzie Izba głosowała. Hr. Taipa, który równie ganił te rozruchy, żądał, aby Ministrowie wezwani byli przed Izbę, dla zdania sprawy z tych wypadków. Na oświadczenie Ministra Hr. Villareal, że twierdzenie, jakoby istniało stronnictwo między tronem a ludem, jest urojeniem, że Ministeryum dopiero od dni kilku mianowane, musi być ostróżne, i że cały wniosek niewczesny, takowy został odrzucony. Hr. Taipa wyjechał teraz do Londynu (gdzie już stanął).

Turcya.

(z Gazety Lwowskiey.)

Dostrzegacz Austryacki pod napisem: „Ze *Stambułu* d. 19 marca (przez nadzwyczayną sposobność) umieścił artykuł następujący:

Goniec, wyprawiony w d. 14 t. m. ze Smyrny, przywiózł dzisiay rano wiadomość, iż eskadra, złożona z fregaty o 50 działach, dwóch korwet i czterech brygów, pod sprawą Tahir Paszy, która w d. 5 t. m., mając 1500 ludzi woyska lądowego na pokładzie, opuściła Dardanelle, przybyła w nocy z d. 11 na 12 na kanał pod Scio, gdzie napadłszy na trzy okręty Greckie, dwa zabrała, a jeden zatopiła; poczem łącznie z woyskiem, zebraném na przeciwległym brzegu przy Czesmie, pod osobistem dowództwem Paszy Smyrny (Hassan Paszy), który tamże w d. 10 t. m. wyruszył, wylądowała w d. 12 około południa na wyspę, przybyła na odsiecz oblężonemu zamkowi i powstańców wraz z ich dowódzcą, Pułkownikiem Fabvier, zmusiła do śpieszney ucieczki.

Właśnie w tey samey chwili, kiedy goniec z powyższą wiadomością lądem tu przybył, powrócił także Tahir Pasza do tuteyszey przystani ze swoją eskadrą z wyprawy przeciwko Scio. Podług jego rapportu, Grecy, którzy i bez tego w ostatnich czasach, nie pobierając długo żołdu, w zupełném nieposłuszeństwie ku swojemu dowódzcy zostawali, postrzegłszy eskadrę Turecką tak byli przestraszeni, iż na głowę rzucili się do pozostałych okrętów, działa i bagaże zostawili, i prawie bez oporu opuścili wyspę, która tym sposobem bez przelewu krwi znowu zdobytą została.

Dotychczasowy Królewsko-Pruski Poseł przy W. Porcie, P. Miltitz, odwołany został, którego tymczasowie zastąpi przed kilką dniami przybyły P. Canitz. Słychać, że P. Miltitz opuści Stambuł przy końcu tegoż miesiąca.

W Smyrnie odebrano wiadomości z Eginy, do d. 22 lutego dochodzące. W d. 14 lutego wyszło tamże uwiadomienie Prezydenta Grecyi wraz z kilką wyrokami przez niego wydanemi, względem utworzenia banku narodowego, czyli właściwie otworzenia pożyczki, do którey wezwani są tak Grecy, jako i obcy, i ośm procentu rocznie od złożonych pieniędzy jest przyrzeczono. Osobnym okolnikiem, pod d. 16 lutego wydanym do obywateli, posiadających majątek na Archipelagu, w prowincyach Poloponezu i na stałym lądzie Greckim, wezwani są ciż nayusilniey, aby summy, które ich oświecony patryotyzm dla narodowego banku przeznacza, jak nayprędzey i bezpośrednio Prezydentowi przesłali i odebrali sobie obligacye, które podług wyroku zaprowadzającego ów instytut będą wydawane. Do administracyi banku mianowany jest Probulos Wydziału skarbowego (P. G. Conduriotti) wraz ze swoimi dwoma Sekretarzami PP. N. Spiliadi i A. Pappadopulo.

W d. 15 lutego Sekretarz Stanu, P. Trykupi, złożył Prezydentowi obszerny rapport na częste skargi i reklamacye, względem szkody i straty, jakie handel Europeyski przez Greków poniósł, i w takowym rozróżniając szkody poczynione przez właściwych rozboyników, od szkód przez korsarzy, opatrzonych w listy korsarskie rządowe, przełożył różne środki, które podług jego zdania powinny zapobiedz tym uciążliwościom.

W d. 21 lutego wsiadł Prezydent Hr. Capodistrias na okręt Angielski liniowy Warspite i popłynął ku wyspie Poros (w stronie południowey od Eginy); towarzyszyło mu kilka innych obcych okrętów wojennych; nieobecność jego w Eginie ma trwać naywięcey dni 14.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

Nr 8

DODATEK
DO GAZETY
KURYERA LITEWSKIEGO Nr 44.

Wilno dnia 11 kwietnia v. s. 1828 roku.

Ukazy Rządzącego Senatu.

O rozesłaniu form inwentarzy majątków, oddanych na ewikcyą Bankowi Pożyczkowemu, znaydujących się w Zachodnich i Wielkorossyyskich Guberniach.

Wedle Ukazu JEGO CESARSKIEY MOŚCI, Rządzący Senat słuchali przedstawienia P. Ministra Skarbu, w którém wyraża, iż z przesyłanych do niego przez Rząd Pożyczkowego Banku wiadomości o uzyskaniu niedoimek od chybiających terminu długów, dostrzegł, iż na potrzebowanie Banku inwentarzy majątkow za nieopłatę niedoimek dla naznaczenia ich na przedaż, inwentarze te dostawują się niekiedy przez Rządy Gubernialne nie w należytey zupełności i nie zawierają w sobie tych wiadomości, które potrzebne są dla przywiedzenia do zupełney wiadomości teraźnieyszego stanu przedającego się majątku: zatem powracają się nazad dla dopełnienia i objaśnienia; a że przez to przedłużenie dług Bankowy powiększa się procentami, zatém tenże Minister Skarbu zalecił Rządowi Pożyczkowego Banku po rozważeniu tego przedmiotu, ułożyć formę inwentarzow, któraby zawierała wszystkie potrzebne Bankowi wiadomości o wartości naznaczonego na przedaż majątku, z tém, ażeby ta forma dla Guberniy Zachodnich, w których wyliczenie rocznego dochodu z majątkow robi się na inney osnowie, aniżeli w Guberniach Wielkorossyyskich, zastosowana była do używanych właściwie w tameczném kraju inwentarzow. Na skutek czego Rząd Pożyczkowego Banku przesłał teraz dwie formy inwentarzów, po przeyrzeniu których, tenże P. Minister Skarbu, znaydując one stosownemi do pomienionego celu, przesyła je na uwagę Rządzącego Senatu i uprasza o zalecenie wszystkim Gubernialnym Rządom, przy robieniu inwentarzow majątkow na zapotrzebowanie Rządu Pożyczkowego Banku, trzymać się tych form, jak należy, Rozkazali: podanych przez Ministra Skarbu form inwentarzow i ocenienia majątkow, oddanych na ewikcyą Bankowi Pożyczkowemu Państwa, znaydujących się w Zachodnich i Wielkorossyyskich Guberniach, wydrukowawszy potrzebną liczbę exemplarzy, rozesłać do Gubernialnych i Obwodowych Rządow przy ukazach, z tém, ażeby, jeżeli oddane na ewikcyą Bankowi majątki, wystawiać się będą na przedaż, wtedy przy ich inwentowaniu trzymać się pomienionych form. Grudnia 12 dnia 1827 roku (z Igo Departamentu).

Forma.

Opisanie i ocenka, uczyniona dla spełnienia ukazu N. Rządu Gubernskiego, w skutek odniesienia się Rządu Pożyczkowego Banku Państwa, N. przez Kommissarza Ziemskiego, lub Szlacheckiego Assessora N. (Niższego) Ziemskiego Sądu NN. ruchomego i nieruchomego majątku obywatela N. (tu wymienić urząd, imie i nazwisko tego, czyy się majątek opisuje) składającego się z rozmaitych wiosek w Powiecie N., za nieopłatę przezeń niedoimki z pożyczki jego w Pożyczkowym Banku Państwa 1828 roku, miesiąca N. dnia N. rubli ass; a co poszczególnie opisano i jak wiele oceniono, poniżey tu wypisuje się:

Miesiąca N. dnia N. 182 roku.

		Ruble	K.
1	Dom Pański murowany (drewniany) dwupiątrowy z dwoma gankami zajezdnemi, mający długości 11, szerokości 10 sążni i dwa arszyny; w nim pokojów: na górnym piętrze ośm, na dole ośm także, pokryty żelazną blachą; oceniony siedm tysięcy sześć set pięćdziesiąt rubli	7650	—
	Przy tym domie cztéry skrzydła, murowane, kryte blachą żelazną, z których:		
2 i 3	Dwa po obu stronach domu, każde długie na 12, a szerokie na 4 sążnie, w jednén trzy, a w drugiém dwa pokoje, ocenione trzy tysiące sześćdziesiąt rubli	3060	—
4	Trzecie skrzydło, długie na 12, a szerokie na 8 sążni, w niém kuchnia z dwoma kominami i skład, ocenione dwa tysiące pięćset rubli . .	2500	—
5	Czwarte skrzydło długie na 12, a szerokie na 8 sążni, w niém (tyleż) pokojów mieszkalnych i sklep, ocenione dwa tysiące rubli . . .	2000	—
6	Winograniarnia, brusowana, długa na 4 sążnie, bez roślin, pokryta tarcicami, oceniona sto dwadzieścia rubli	120	—
7	Oranżerya bez drzew brusowana, długa na 9 sążni, pokryta tarcicami, oceniona dwieście sześćdziesiąt rubli	260	—
8	Ananasarnia, brusowana, długa na 4 sążnie, pokryta tarcicami, oceniona sto trzydzieści pięć rubli . . .	135	—
9 i 10	Nowo wystawione dwa skrzydła, murowane, pokryte blachą żelazną, każde długie na pięć, a szerokie na trzy sążnie; — w pierwszém cztery, a w drugiem z korytarzem także cztéry pokoje, ocenione tysiąc pięć set rubli	1500	—
11	Dom Pański drewniany, stary, mający sześć pokojów, brusowany, długi na pięć sążni, a szeroki na dziewięć arszynów, oceniony sto siedmnaście rubli . .	117	—
12	Masztarnia murowana z wozownią i jedną staynią, na którey wieżyczka pokryta żelazną blachą, i po końcach dwa mieszkania drewniane, otynkowane cegłą o czterech pokojach z sieńmi, kryte tarcicami, długie na sześć sążni i dwa arszyny, a szerokie na ośm arszynów;		

	oceniono tysiąc sześć set pięćdziesiąt rubli	1650	—
13	Gumno murowane, pokryte słomą, dług. dwadzieścia, a szerok. na cztery sążnie ocenione trzysta pięćdziesiąt rubli	350	—
14	Spichrz zbożowy, brusowany, kryty słomą, długi na dwadzieścia sześć sążni i dwa arszyny, a szeroki na siedm arszynów, oceniony ośmdziesiąt rubli	80	—
15	Ogrod pański młody, z drzewami owocowemi, jednę dziesięcinę zaymujący, oceniony czterysta rubli	400	—
16	Łaźnia drewniana, kryta blachą żelazną, mająca cztery pokoje, długa na trzy sążnie, jeden arszyn i na tyleż szeroka, oceniona sto ośmdziesiąt pięć rubli	185	—
17	Młyn na rzece N. na dwa koła ze spichrzem zbożowym, mającym cztery zasieki. Wszystko to brusowane, kryte tarcicami, ocenione tysiąc pięćset rubli	1500	—
18	Młyn wietrzny drewniany, kryty dranicami, oceniony dwieście pięćdziesiąt rubli	250	—
	Wszystkiego opisano i oceniono na dwadzieścia jeden tysiąc siedmset pięćdziesiąt siedm rubli	21,757	—

Uwaga Opisanie takowe powinno bydź podpisane przez Kommissarza Ziemskiego, albo Członka Ziemskiey Policyi, przez którego będzie uczynione, równie też i przez kilku sąsiadujących obywateli, którzy powinni znaydować się przy sporządzaniu podobnych opisań i ocenek, na mocy prawideł w Instrukcyi konfiskaty objętych.

Dymy		Lata: Podług ostatniey rewizyi.		Lata: Po rewizyi urodzonych.		Ocenka majątku.		Uwaga. Rubryka ta przeznacza się na pokazanie fizycznego stanu włościan w zdarzeniu, jeśliby który okazał się kaleką, równie też na pokazanie ubytku, objaśniając z jakiego zdarzenia nastąpił: czy przez śmierć naturalną, ucieczkę, oddanie w rekruty, lub przedanie w obce ręce, w tym ostatnim razie objaśnić, kiedy przedaż uskuteczniona i komu?
		mężkiey	żeńs.	męż.	żeńs.	Rubli	Kop.	
	WE WSIACH.							
	Iwanowce.							
1	Dawid Iwanów wdowiec	66						
	Syn jego Iwan	43						
	Zona jego Marya Matwiejowa	—	43					
	Dzieci: Jefim	25						
	Dymitr.	23						
	Bazyli	13						
	Żona Jefima Praxeda Iwanowa	—	25					
	Ich dzieci: Timofiey	—	—	1				
	Wasilisa	—	4					
	Axinia	—	3					
	Zona Dymitra Nadežda Afonasiewa . .	—	22					
	Dzieci: Bazyli	4						
	Maxim	½	—	—	—	—	—	Umarł w roku 1818.
	Wnuczka Dawida Pelagia Ilina	—	5					
	Chata duża sosnowa z sieńmi i składem z tarcic, świren, sklep, druga chata sosnowa, kryte słomą z rozmaitem przybudowaniem, plecionėm, kosztuje	—	—	—	—	150	—	
	Koni 5. krow 4. owiec 30, swiń 10 . .	—	—	—	—	400	—	
	Ptastwo: gęsi 4, kaczek 2, indyczek 3, kur 25.	—	—	—	—	15	—	
	Zboże: żyta 3, pszenicy 1. Owsa 2. połby 1. kopny.	—	—	—	—	175	—	
2	Józef Daniłow	62	—	—	—	—	—	
	Zona jego Praxeda Filipowa	—	62	—	—	—	—	Przedany N. miesiąca N. dusz N. roku 1821 temu o tém.
	Dzieci: Michał	35						
	Kuźma	24						
	Trifon	16	—	—	—	—	—	Umarł w roku 1818.
	Prokop	7						
	Wasilisa	—	8					
	Iryna	—	5					
	Michała żona Audocya Ewsiejewa . . .	—	33					
	Dzieci: Konrad. do skazki niezapisany .	13						
	Eufrozyna	—	4					
	Koźmy żona Fiedosia Fiedorowa	—	23					
	Chata z płaszczaków z sieńmi, świren, komora z bierwion rozmaitego drzewa, pogrzeb oplatany, kryty słomą, kosztują . . .	—	—	—	—	70	—	
	Koni 5. krow 4. owiec 15. świń 6 . . .	—	—	—	—	300	—	
	Kur 20	—	—	—	—	4	—	
	Zboża: żyta 1. owsa 1 kopna	—	—	—	—	50	—	
3	Wdowa Darja Daniłowa	—	72					
	Syn jey Karp Alexiejew	10		—	—	—	—	Slepy.
	Siostrzenica jego Natalia Kuprianowa . .	—	60					
	Jey dzieci: Iwan	27						
	Polikarp	20						
	Zona Iwana Anna Afanasiewa	—	26					
	Chata sosnowa, sieni z płaszczaków, świren i. t. d.							
4	Sidor Makarow	39	—	—	—	—	—	Uciekł.
	Zona jego i tak daley							
	Wszystkiego we wsi Iwanowce.							
	Semżynie.							
	Sebastyan Maximow	48	—	—	—	—	—	Umarł r. 1818.
	Prymaka jego Jerzy Osipów	26						
	Zona Iryna Emelianowa	—	25					

1

Dzieci: Korniła	4						
Safon	1 mies.						
Ignacy	—	—	1				
Pelagia	—	—	—	3			
Chata z płaszczaków z sieńmi, świren, komora z rozmaitego drzewa, sklep opłatany z rozmaitém przyrządzeniem, kryte słomą.	—	—	—	—	75	—	
Koni 3. Krowa 1, owiec 3, kur 15 . . .	—	—	—	—	100	—	
Zboża: żyta 1. owsa 1, połby, siana 1 kopna	—	—	—	—	75	—	
2 Jakób Borysow	48	—	—	—	—	—	Oddany w rekruty.
Jego żona							
I tak daley.							
Wszystkiego we wsi Semżynie.							

Uwaga. Tu objaśnić: naprzód, we wszystkich poszczególnionych wioskach jak wiele mianowicie liczy się podług rewizyi dusz płci męzkiéy; wiele teraz opisano obecnych i wiele nie pokazało się osobiście, nie włączając w liczbę obecnych, narodzonych po rewizyi, których należy zapisywać osobno; również i płci żeńskiey, ile znayduje się obecnie; po 2re. wiele mianowicie w tym majątku w każdey wsi lub osadzie bezpornie ograniczoney dla właściciela ziemi, rozdzieliwszy osobno użyteczną od nieużyteczney; pokazać także osobno ilość sianożęci, lasu opałowego lub towarnego i innych, jeżeli są artykułów, jako to: jezior, rzek, czy spławne te ostatnie lub wpadające, a jesli dziedzictwo tego majątku w szachownicach, objaśnić tedy ile mianowicie przypada wposiadanie włościan? po trzecie, włościanie czy są panszczyznowi czy czynszowi, jakim bawią się przemysłem; po 4te ile mianowicie zboża usiewa się na zmianie dworney, jeśli się ona znayduje; po 5te, ile mianowicie pobiera się z tego i w ogólności z majątku dochodu, i nakoniec po 6te, na jaką mianowicie summę ocenia się opisywany majątek, podług zbioru dziesięcioletniego dochodu.

Opisanie powinno bydź przesznurowane, zapieczętowane pieczęcią Ziemskiey Policyi i utwierdzone podpisami wszystkich należących do jego sporządzenia.

Forma opisania majątku w Guberniach Zachodnich.

	Znayduje się obecnie podług 7 rewizyi.		Po rewizyi urodzone.		Ubyłe		Obecne				Jaki jest majątek i zabudowanie jako to:												
	Męska	Żeńska	Męska	Żeńska	Męska	Żeńska	Robocze	Nierobocze	Robocze	Nierobocze	Chaty	Swirny	Punie	Gumna	Łaźnie	Sady	Konie	Bydło rogate	Owce	Kozy	Swinie	Pszczoły	*Uwaga.*
Nazwiska wsi i włościan.																							Rubryka ta przeznacza się na pokazanie fizycznego stanu włościan w zdarzeniu, jeśliby który okazał się kaleką, równie też na pokazanie ubytku objaśniając, z jakiego zdarzenia nastąpił: czy przez śmierć naturalną, ucieczkę, oddanie w rekruty lub przedanie w obce ręce: w tym ostatnim razie objaśnić kiedy przedaż uskuteczniona i komu.
Wieś N.N.																							
1. Nikita Tymofiejew . . .	00																						
Jego żona Anna Pietrowa .	—	00																					
Ich dzieci:																							
Synowie:																							
Stefan	00																						
Piotr	—	—	00																				
Córki:																							
Iryna		00																					
Katarzyna	—	—	—	00																			
2. Grzegorz Łukianow, wdowiec	00																						
Jego dzieci:																							
Syn Eliasz	—	—	00																				
Córka Audocya	—	—	—	0																			
Ogółem	000	00	0	0	00	00	00																

Uwaga. Tu objaśnić: ile mianowicie w każdey wsi lub wiosce znayduje się bezpośrednio do obywatela należących budowli, jako to: folwarków, karczem, zakładow, fabryk i wszystkiego tego, z czego pobiera się dochód; także bezspornie ograniczoney, lub należącey do właściciela ziemi, użyteczney i nieużyteczney, pokazując ilość oney podług miary, w tym kraju, gdzie majątek leży, używaney, i też miarę w dziesięcinach i w sążniach, oddzielając osobno ilość sianożęci, lasu opałowego lub towarnego i innych, jeśli są, artykułow, jako to: jezior, rzek, spławnych lub wpadających, a jeżeli dziedzictwo tego majątku jest w szachownicach, tedy objaśnić, ile mianowicie dostaje się w posiadanie włościanom, a ile obywatelowi, włościanie czy są panszczyznowi, czy czynszowi, jakim bawią się przemysłem, ile mianowicie pobiera się w ogólności z majątku dochodu, i nakoniec, na jaką mianowicie summę ocenia się opisywany majątek podług zbioru 1ocioletniego dochodu.

Opisanie powinno bydź przesznurowane, zapieczętowane pieczęcią Ziemskiey Policyi i utwierdzone podpisami wszystkich należących do jego sporządzenia.

O tém, że długi Handlowego Banku na osobach prywatnych powinny bydź zaspakajane na mocy Ustawy o Bankrutach.

W skutek ukazu JEGO CESARSKIEY MOŚCI, Rządzący Senat, na Powszechném Zebraniu pierwszych trzech Departamentów, słuchali przełożoney przez Zarządzającego Ministeryum Sprawiedliwości P. Taynego Radzcę, Senatora i Kawalera, Xięcia Alexego Alexiejewicza Dołhorukowa, dla należytego spełnienia Naywyżey utwierdzoney opinii Rady Panstwa, w następném brzmieniu: ,, Rada Państwa na Departamencie Praw i na Powszechnem Zebraniu, rozpatrzywszy otrzymaną z Rządzącego Senatu, z przyczyny różności głósów sprawę, za żałobą Konkursu nad majątkiem kupca Derigłazowa, zgodnie ze zdaniem większości głosow Senatorów mniema: że na mocy praw istniejących, zaspokojenie pretensyi Handlowego Banku powinno bydź uskuteczniane podług prawideł, przepisanych w Ustawie o Bankrutach; na tey osnowie należy zakończyć, tak sprawę za żałobą Konkursu nad majątkiem kupca Derigłazowa, jako i inne sprawy podobnego rodzaju, zatrzymane w biegu swoim przez Rządzący Senat do rozstrzygnienia tego dzieła. Zatém Rada Państwa uznaje za zgodny z prawidłami przyjęty w Rządzącym Senacie projekt o zapotrzebowaniu objaśnienia od S. Petersburskiego Gubernialnego Rządu, względem uczynionych przezeń w sprawie kupca Derigłazowa zwłok i odstąpień. ,, Na téy opinii napisano: JEGO CESARSKA MOŚĆ, nastałą opinią na Powszechném Zebraniu Rady Państwa, w sprawie o żałobie Konkursu nad majątkiem kupca Derigłazowa, Naywyżey utwierdzić raczył i rozkazał wypełnić. Podpisał: *Prezydent Rady Państwa Hrabia W. Koczubey.* 14 listopada 1827 roku. Przy czém słuchali *sprawki*, z którey okazuje się, że większość głosów PP. Senatorów w ninieyszey sprawie zależała na tém: ponieważ z ustanowieniem Handlowego Banku Państwa zniesione zostały będące przed tém potrącające kantory, a razem i Ustawa dla nich wydana, oprócz 3go jey oddziału o pożyczce pieniędzy na towary, w działaniu swem ustała, następnie zatém i 40 artykuł potrącającey Ustawy, jako nie wchodzący do składu tego oddziału, a nawet do samey Ustawy Handlowego Banku niewłączony, mocy już mieć nie może; przeciwnie 9m § Ustawy Handlowego Banku postanowiono: straty, jeśliby się zdarzyło jakie ponieść Bankowi w operacyach jemu zostawionych, spadają na własny jego rachunek; Ustawą zaś o Bankrutach rozkazano, należności Skarbowe, jeśli te nie są przed nastaniem bankructwa zabezpieczone osobną ewikcyą, zaspakajać równie z partykularnemi, jeżeli te ostatnie ogłoszone zostały wprzódy, lub jednocześnie z pretensyą Skarbową; ze wszystkich więc tych powodów PP. Senatorowie mniemali, że zaspokojenie pretensyy Handlowego Banku powinno bydź uskuteczniane podług prawideł, w Ustawie o Bankrutach przepisanych. Rozkazali: o powinnem i nieodmienném spełnieniu wyżey wyrażoney, Naywyżey potwierdzoney opinii Rady Państwa, zalecić S. Petersburskiemu Gubernialnemu Rządowi ukazem, i również przez ukazy dać wiedzieć wszystkim innym Gubernialnym i Obwodowym Rządom i Urzędowym mieyscom, również uwiadomić PP. Ministrów, Wojennych Jenerał Gubernatorow, Jenerał-Gubernatorów, Wojennych Gubernatorów zarządzających i cywilnemi sprawami; a do Nayświętszego Rządzącego Synodu, do wszystkich Rządzącego Senatu Departamentów i Powszechnych ich Zebrań przesłać uwiadomienia. Grudnia 16 dnia 1827 roku. (Z 1go Departamentu).

O zaleceniu Izbom Skarbowym 29 Wielko-rossyyskich Guberniy, ażeby przy przelewie odkupów od jedney drugiey osobie, koniecznie zawierały nowe kontrakta na ustanowionym herbowym papierze.

Wedle Ukazu JEGO CESARSKIEY MOŚCI, Rządzący Senat po wysłuchaniu raportu Tulskiey Izby Skarbowey i przedstawienia Ministra Skarbu o przelaniu przez Radzcę Nadwornego Riumina, przyjętych przezeń, podług zawartego w Rządzącym Senacie kontraktu, Kaszyrskich trunkowych poborow Kapitanowi Zaikinowi, Rozkazali: opierając się na 237 § warunkow na trunkowe do 1831 roku odkupy, wydanych dla 28 Wielko-rossyyskich Guberniy i Kaukazkiego Obwodu, utwierdziwszy przelew Nadwornego Radzcy Riumina, przyjętych przezeń podług zawartego w Rządzącym Senacie kontraktu, Kaszyrskich trunkowych poborow, Kapitanowi Zaikinowi, na przedstawione Rządzącemu Senatowi przez tegoż Riumina ewikcye, Rządzący Senat postanawia: Tulskiey Izbie Skarbowey zalecić, ażeby na wzięte przez Zaikina od Riumina Kaszyrskie trunkowe pobory, zawarła z tymże Zaikinem kontrakt na herbowym papierze waloru odpowiedniego summie odkupowey, przypadającey do opłacenia za cały czas trzymania odkupu. A że podobne przelewy odkupów od jedney drugiey osobie mogą zdarzyć się i w innych guberniach; wszystkim więc Izbom Skarbowym 28 Wielkorossyyskich Guberniy i Kaukazkiego Obwodu zalecić, iżby w podobnych zdarzeniach nieodmiennie zawierały nowe kontrakta, na ustanowionym herbowym papierze, a gdzie dotąd takowe kontrakta pierwiastkowie, lub w skutek uczynionych przelewów zawarte już na papierze 3 rublowego stępla, żeby uzyskały do Skarbu pieniądze, za papier herbowy waloru odpowiedniego każdemu kontraktowi zosobna, jak z pierwszych odkupszczyków, tak równie i z tych, którym dzierżenie trunkowych poborów, za uczynionym przelewem jest zostawione. Grudnia 16 dnia 1827 roku (Z 1go Departamentu.).

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 44.

Wilno dnia 11 Kwietnia v. s. 1828 Roku.

1 Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu Czasowey Expedycyi ogłasza się, iż materyały pozostałe po zgorzałym murowanym domie Mereckiego żyda Zelmana Herszteyna, ocenione 1131 rub. 40 kop. assygn. i dwa domy Kieydańskiego obywatela Mejera Wołpy, jeden wpołowie murowany a wpołowie drewniany, wartujący 800 rub., a drugi drewniany stary 150 rub. assygn., przeznaczone nanowo przez ten Rząd na publiczną przedaż, dla uzyskania skarbowey należności, za wzięte przez ostatniego sposobem pożyczki produkta i worki liczącey się, do czego naznaczono terminy; 1szy 28, 2gi 30 następującego mca lipca, a 3ci ostateczny we trzy miesiące od dnia pierwszego wydrukowania ogłoszenia, które poźniey zrobione będzie, w S. Petersburskich albo Moskiewskich gazetach; zatém życzący kupić pomienione domy Wołpy i materyały Herszteyna, zechcą na wyżey pomienione terminy przybydź do tego Rządu. Dnia 7 kwietnia 1828 roku.

Sowietnik Dmitrewski.

Sekretarz Sokołowski.

Naczelnik Stołu Jan Konarzewski.

---

1 Na mocy Naywyższego potwierdzenia w roku 1820 zaprowadzone zostało przy Cesarskim Wileńskim Uniwersytecie, Seminaryum nauczycieli parafijalnych i organistów; uczniowie tego Seminaryum, w miesiącu czerwcu t. r. kończą czteroletni i ostatni kurs nauk i mają bydź wysyłani do obowiązków do jakich się sposobili; za koszt zaś na edukacyą łożony, każdy z nich winien odsłużyć lat 6 w obowiązku nauczyciela szkoły parafijalney i organisty tam, gdzie zwierzchność szkolna naznaczy. Życzący mieć z tey szkoły nauczycieli parafijalnych i Organistow zechcą się zgłosić przed dniem 1 lipca r. t. do tegoż Seminaryum dla zrobienia z niemi umów. 1828 Roku apryla 9 dnia w Wilnie.

Dyrektor szkół Gubernii Wileńskiey, Radca Kollegialny Kajetan Krassowski.

---

1 Magistrat Miasta Wilna na spełnienie reperacyi domu Dawszkiewicza w Mieście Wilnie na Zarzeczu pod N. 557 położonego, licytacyą i termina do oney 16, 17 i 19 teraźn. mca apryla przeznaczywszy, o tém Publiczność zawiadamia i życzących przyjąć na się obowiązek załatwienia wzmienioney reperacyi w oznaczone termina na licytacyą do Magistratu Wileńskiego wzywa. Roku 1828 apryla 9 dnia.

Karol Hurtig R. M. M. W.

Regent Degutowicz.

---

1 Magistrat Miasta Wilna na uskutecznienie podradem reperacyi domu Frolanda w Mieście Wilnie przy ulicy prowadzącey na Zarzecz położonego, przez uprzednich dzierżawców tegoż domu niespełnioney, a na rubli srebr. 970 kop. 20 oszacowaney, postanowił odbydź publiczną licytacyą i termina do oney 16, 17, i 19 teraźn. mca apryla przeznaczył, o czem dla powszechney wiadomości wydaje się ninieysze ogłoszenie w tym celu, aby życzący przyjąć na siebie obowiązek załatwienia, według znaydującego się w Magistracie niniejszym szczegółowego regestru, reperacyi domu Frolanda, w oznaczonych terminach na licytacyą do tegoż Magistratu przybydź raczyli. Roku 1828 apryla 9 dnia.

Karol Hurtig R. M. M. W.

Regent Degutowicz.

---

1 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski funduszu JW. Michała Giełguda Marszałka b. Nadwor. Lit. i Kawalera w dobrach Zamku w Pcie Rosieńskim ustanowiony, interessowane strony zawiadamia. iż na dniu 19 teraźn. mca apryla wyrok swóy oczewisty ogłaszać będzie. Datt 1828 roku 7 apryla.

Prezyd. Ziem. Telsz. Exdyw. i Kawaler Jan Jankowski.

Konstanty Masłowski Prezyd. Ziem. Zawil.

Adam Strawiński Pisarz Ziem. Trocki.

Marcin Pełarski Rejent.

---

1 Majętność ziemska funduszowa Jasiew konwiktu Korsakowskiego w Pcie Zawileyskim leżąca pod zawiadywaniem Kapituły Katedry Wileń. będąca wypuszcza się przez licytacyą w dzierżawę na lat 6 od dnia 23 kwietnia roku teraź., terminy powtórne licytacyi przeznaczają się 1szy dnia 20, 2gi dnia 23, 3ci dnia 24 mca apryla roku idącego, warunki licytacyi i inwentarz, każdego dnia widzieć można w domu Prałata Dziekana Cywińskiego jako Prowizora Konwiktu. Pienipotent Kapituły Pilecki.

Wolno drukować Wilno dnia 10 kwietnia 1828 r. A. Powstański Prez. Kom. Cen. Wil. Radca Kol. i Kler.

---

1 Zaścianek Łukaszuny, o mil 6 od Wilna w tymże Pcie leżący, w tradycyyney Possessyi u niżey podpisanego znaydujący się, a do dziedzictwa JW. b. Assesora Sądu Gł. Wileń. Adama Kocieła należący jest do zbycia; ktoby więc życzył sobie takowego zaścianku tradycyą nabydź, raczy się zgłosić do mnie mieszkającego w domu pod N. 667 na Tatarskiey ulicy, gdzie przeyrzeć może prawo, i o nabyciu onego ukończyć. Apryla 10 dnia 1828 roku.

Kolleski Sekretarz Szkultecki.

Wolno drukować Policmeyster Chrząstowski.

---

2 Od Magistratury Powszechney Opieki Litewsko Wilenskiey Gubernii ogłasza się, iż w dniach 16. 19 i 20 teraznieyszego miesiąca aprila będą się odbywać targi na oddanie w dwuletnią dzierżawę przewozu w miasteczku Niemenczynie z mieszkalnym domem, karczmą, i dalszym zabudowaniem do onego należnym, a za tem życzące osoby wziąść w tenutę takowy przewoz, raczą jawić się na pomienione termina do teyże Magistratury z pewnemi Ewikcyami. Roku 1828 apryla 8 dnia.

Непременный Членъ и Кавалеръ Петръ Клейнъ.

Sekretarz Jan Solimani.

---

2 Gdy licytacya ogłoszona w Kuryerze Litewskim pod N. 20. 21. i 22 na oddanie majątku Dowgierdziszek na czynsz wieczny, nie

przyszła do skutku; przeto Rząd Uniwersytetu do takowey licytacyi nowe naznaczył termina w dniach 21. 23. i 24. teraznieyszego miesiąca kwietnia i o tém do publiczney wiadomości podaje. Sekretarz Felix Mierzejewski.

---

3 Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż dla niewiadomości mieysca przebywania, mających pretensye za skradzione rzeczy przez Dementa i Leona Rybakowskich, Grzegorza Iwanowa i Terentia Sierhieja, sukcessorow zmarłego Xiędza Rymuntowicza, na 386 rub. 80 kop., szlachcica Taraszkiewicza na 991 rub. 91½ kop., i Ignacego Sabińskiego na 141 rub. 70 kop., assygn. oprócz zrobioney za pośrednictwem Mieskich i Ziemskich Policyy publikaty, niniey szém ogłasza się, aby się oni jawili do Wiłkomierskiego Grodzkiego Sądu, na oznaczony Naywyższym Ukazem d. 14 lutego 1800 r. czteromiesięczny termin, dla wykonania przepisaney Ukazem Rządzącego Senatu d. 9 grudnia 1826 roku nastałym, przysięgi pod utratą oney za niejawieniem się na termin. Dnia 5 kwietnia 1828 roku.

Sowietnik Białocki.
Sekretarz M. Lubański.
Kollegialny Sekretarz Leonowicz

---

3 Policya Miasta Wilna przez ninieysze zawiadamia, że na mocy zaleceń wyższey Zwierzchności wypuszczają się z publiczney licytacyi w arędowną tenutę domy za Skarbową należność byłych podradczykow Wileńskich mieszczan starozakonnych Icki Taybera na Zarzeczu pod N. 583 i Josela Beyraka, Gabryela Mayzela na Rudnickiey ulicy pod N. 278, także część czyli schedę wydzieloną w domie Wołłowicza na Zamkowey ulicy dla W. Prozora, również żyda Orela kupca na Rudnickiey ulicy pod N. 280; za tém na wzięcie takowych domow przez licytacyą w arędę od terminu śgo Jerzego to jest 23 teraźn. mca apryla, do takowey licytacyi naznaczają się terminy 1szy 16, 2gi 17 i 3ci ostateczny 18 tegoż mca apryla, a przetarg dnia 20 tegoż mca; kondycye zaś takowey arędy można widzieć każdodziennie w teyże Policyi i będą przedjawione przy targach. Życzący przeto należeć do takowey licytacyi, zechcą jawić się na wyż wyrażone terminy każdodziennie z południa o godzinie 4tey do Policyi miasta Wilna.

Za Prystawa Hutowicz.
Suchocki Sekretarz Kol.
Naczelnik Stołu Guberński Sekretarz Konczałowski.

---

3 W Sądzie Ziem. Ptu Wileń. na jednoroczną arędę domow, jednego po b. Exaktorze Ptu Kowień. Sobolewskim pod N. 391. i 2go po obywatelach Wileń. Chodasewiczach pod N. 1353 w mieście Wilnie sytuowanych, odbywać się będzie publiczna licytacya w terminach: dnia 9, 10 i 11 teraźn. mca apryla, zatem życzący mieć possessyą wyrażonych domow, na pomienione terminy do Izby Sądu Ziem. Ptu Wileń. o godzinie 3ciey z południa jawić się raczą. Datt 1828 mca apryla 5 d.

Sędzia Ziem. Wil. Jan Pisanka.

---

2 Oświadczenie Imieniem WJP. Mikołaja Połjanowskiego Komor. Grodz. Ptu Administratora massy Stefana Wasilewskiego Regenta wtém, iż w roku teraznieyszym 1828 marca 17 dnia, Dekretem Ziemskim Wileńskim w odeszłey Sprawie Antoniego Grzymayły sądzono r. sr. 80 na Stefanie Wasilewskim; lecz takowe sądzenie uciążliwe dla Stefana Wasilewskiego, ponieważ Grzymayła będąc winnym Stefanowi Wasilewskiemu był pozwanym w roku 1824 do Exdywizyi tegoż Wasilewskiego, gdzie Ziem. Wilen. należność dla Wasilewskiego na Antonim Grzymayle uznawszy, dla żyda Leyby Abelsona rub. sr. 349 kop. 56 z doliczonemi procentami przysądziło; skoro więc wówczas Antoni Grzymayło, o detrunkatę nie stawał i swą pretensyą puścił w amissyą, więc dziś podstępnie w Ziems. Wilen. na rzecz utraconą wyrok uzyskał, któren że nic znaczyć nie może Załł. Deltor jako Administrator massy, niniey szym oświadczeniem zapowiada i do xiąg Ziem. Wileń. to oświadczenie podając, oświadcza ten postępek Grzymayły Publiczność przez Gazetę zawiadomić 1828 miesiąca marca 20 dnia Mikołay Połjanowski Grodz. Ptu Komornik.

Roku 1828 marca 20 dnia. Przed aktami Ziemskiemi Powiatu Wileńskiego stawając osobiście W. Mikołay Połjanowski Komornik ptu Grodzieńskiego, ninieysze Oswiadczenie wpisać do Protokułu podał, i w onym własnoręcznie podpisał się.

Przyiąłem Ignacy Naborowski Ziem. Wileński Regent.

Czytano Okulicz.

Pozwolono drukować d. 31 marca 1828 roku Cenzor Kollegialny Assesor Ignacy Szydłowski.

---

2 Dom Samsonowiczow w Mieście Wilnie za Ostrą bramą pod N. 1280 położony, z mocy przyporuczoney mnie przez Magistrat Administracyi, wypuszczam w roczną arędę więcey dającemu w trzech terminach, w 1wszym d. 9, 2gim d. 11, trzecim i ostatecznym d. 16 b. miesiąca aprila; życzący ony otrzymać w powyższych terminach w tymże Domie zajawi się.

Maciey Pawłowski.

Wolno drukować Wilno 7 kwietnia 1828 roku A. Powstański Prez. Kom. Cenz. Wileń. Radca Koll. i Kawaler.

---

3 Za Rudnicką bramą na ulicy Kwaszelney w domu pod N. 1202, są do zbycia fruktowe szczepy 5ciu, 4ch, 3ch lat, w naylepszych gatunkach za pomierną cenę. D. 31 marca 1828.

Wolno drukować Policmeyster Chrząstowski.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 10 kwietnia r. sr. 3 r. 77½ k. czer. zł. nowy 11 r. 80 k., imperyał 37 r. k. 75.

	Czas obserwacyi.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	W i a t r y.	Odmiana w powiet.
Obserwacye meteorologiczne.	d. 9 godz. 2½ wiecz.	27 cal. 10,3 lin.	+ 10,5 stopni	Północ.-Zach.	Pogoda
	d. 10 — — —	27 — 11,7 —	+ 10,75 — —	Zachodni	Pogoda
	d. 11 godz. 5 rano.	28 — 0,0 —	+ 3,5 — —	Południowy	Pogoda